

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2014/297
Karar No:2015/2232

REKABET KURUMU
Tarih : 24.07.2015
Sayı : 3416

Davacı : Metro Motorlu Taşıtlar Taşımacılık Sanayi ve Ticaret A.Ş.
(Birinci Seyahat Taşımacılık Ticaret A.Ş.)
Vekili : Av. Nedim Korhan ŞENGÜN
Atatürk Mah. Sedef Cad. 31 Ada, Ataşehir Residence, B Blok,
Kat:4, D:18 Ataşehir / İSTANBUL
Davalı : Rekabet Kurumu
Üniversiteler Mah. 1597. Cad. No:9 Bilkent / ANKARA
Vekili : Av. Nagehan ÖZSEYHAN - Aynı adreste.



Davanın Özeti : 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlâl edildiğinden bahisle verilen Rekabet Kurulu'nun 31.05.2006 tarih ve 06-38/478-130 sayılı kararının, davacı şirkete yönelik kısımlarının iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Alper SARIŞIK'ın Düşüncesi : Davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Mehmet KARAOĞLU'nun Düşüncesi : 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlâl edildiğinden bahisle verilen Rekabet Kurulu'nun 31/05/2006 günlü, 06-38/478-130 sayılı kararının, davacı şirkete yönelik kısımlarının hukuka uygun bulunmadığı gerekçesiyle iptaline ilişkin 14.10.2008 tarih ve E:2007/192, K:2008/6791 sayılı Danıştay Onüçüncü Dairesi kararının; Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 11.03.2013 tarih ve E:2009/857, K:2013/815 sayılı kararıyla, davacıya dava konusu işlem ile verilen idari para cezasında hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle bozulması nedeniyle bozma kararı uyarınca dava dosyası incelendi.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 3. maddesinde, teşebbüs, "piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler" olarak tanımlanmış; 4. maddesinde, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan doğruya veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş; 6. maddesinde, bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2014/297
Karar No:2015/2232

ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanmasının hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş, kötüye kullanma hallerinden birisinin de ticari faaliyet alanına başka bir teşebbüsün girmesine doğrudan veya dolaylı olarak engel olmak ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorlaştırılmasını amaçlayan eylemlerde bulunmak olduğuna yer verilmiş; Yasa'nın işlem tarihinde yürürlükte bulunan "Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin 2. fıkrasında ise, bu Kanunun 4. ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği Kurul kararı ile sabit olanlarla bu Kanunun 11. maddesinin (b) bendinde yazılı davranışlarda bulunanlara iki yüz milyon liradan aşağı olmamak üzere, ceza verilecek teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri ve/ veya bu birliklerin üyelerinin bir yıl önceki mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayrisafi gelirin yüzde onuna kadar para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Dava dosyasında mevcut bilgi ve belgelerin incelenmesinden; Nevşehir ilinde faaliyet gösteren Nevşehirliiler Turizm Seyahat İşletme ve Ticaret Limited Şirketi'nin ve davacı Metro Seyahat Taşımacılık Ticaret A.Ş.'nin Nevşehir merkezli karayolu yolcu taşıma hatlarında otobüs ile şehirlerarası yolcu taşıma hizmetleri pazarında toplam %100'e varan pazar payıyla birlikte hâkim durumda buldukları, davacı şirketin sadece İstanbul, Ankara ve Antalya güzergâhlarında yolcu taşımacılığı yapmasına ve onaltı yazıhanenin bulunduğu terminalde iki yazıhanede faaliyet göstermesine karşın, bu yazıhanelerden ondördünün davacı şirket ve ortaklarınca kullanıldığı, pazara girmek isteyen diğer firmaların terminalde boş yazıhane bulunmadığı için pazara giremedikleri, Nevşehirliiler Turizm'in ortağı Mehmet Özbay'ın davacı Metro Turizm'in Nevşehir filosundaki otobüslerin büyük bir kısmının sahibi olması ve davacı şirket ile Nevşehirliiler Turizm Seyahat İşletme ve Ticaret Limited Şirketi arasında acentelik sözleşmesi bulunması nedeniyle "birlikte davranış" yoluyla hâkim durumlarını kötüye kullandıkları, bu nedenlerle dava konusu işlem ile davacı şirketin aynı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası ve 2006/1 sayılı Tebliğ uyarınca 6.368 TL'den az olmamak üzere 2004 yılında oluşan yıllık gayri safi gelirin %2'si oranında 2.962.529,88.-TL para cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği anlaşılmakta olup; davacı şirketin Nevşehirliiler Turizm Seyahat İşletme ve Ticaret Limited Şirketi'yle birlikte Nevşehir merkezli karayolu yolcu taşıma hatlarında otobüs ile şehirlerarası yolcu taşıma hizmetleri pazarında hâkim durumda olduğuna dair saptamada 4054 sayılı Yasa'ya aykırılık bulunmadığı ve ilgili pazara diğer firmaların girmesini engelleyici eylemler nedeniyle hâkim durumun kötüye kullanıldığı hususunun objektif bilgi ve belge ile kanıtlanmış bulunması karşısında, davacıya idari para cezası verilmesine ilişkin dava konusu işlemden hukuka aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2014/297
Karar No:2015/2232

Dava; 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlâl edildiğinden bahisle verilen Rekabet Kurulu'nun 31.05.2006 tarih ve 06-38/478-130 sayılı kararının, davacı şirkete yönelik kısımlarının iptali istemiyle açılmıştır.

Dairemizin 14.10.2008 tarih ve E:2007/192, K.2008/6791 sayılı kararıyla; Rekabet Kurumu kayıtlarına 22/02/2005 tarihinde giren ve Nevşehir'de yerleşik otobüs işletmecisi teşebbüslerin fiyatları birlikte belirledikleri ve 2005 yılı başında birleşerek aralarındaki rekabete kalıcı olarak son verdikleri iddialarını içeren itiraz başvurusu üzerine yapılan önaraştırma ve soruşturma sonucunda, dava konusu Rekabet Kurulu kararıyla; Nevşehir ilinde faaliyet gösteren Nevşehirliiler Turizm Seyahat İşletme ve Ticaret Limited Şirketi ile davacı şirketin birlikte hâkim durumda buldukları Nevşehir ili merkezli otobüs ile şehirlerarası yolcu taşımacılığı hizmet pazarında, pazara yeni girecek teşebbüslerin faaliyetlerini zorlaştırmak amacıyla ve bu sonucu doğuran bir şekilde birlikte davranış yoluyla hâkim durumlarını kötüye kullanmakla, 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlâl ettiklerinden bahisle, davacı şirketin aynı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası ve 2006/1 sayılı Tebliğ uyarınca 6.368 TL'den az olmamak üzere 2004 yılında oluşan yıllık gayri safi gelirinin takdiren %2'si oranında 2.962.529,88.-TL para cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği, davalı idarece Nevşehir terminalindeki hâkim durum nedeniyle, davacı şirketin sadece İstanbul, Ankara ve Antalya güzergâhlarında yolcu taşımacılığı yapmasına ve on altı yazıhanenin bulunduğu terminalde iki yazıhanede faaliyet göstermesine karşın, firmaların pazar payları ayrıntılarıyla ortaya konulmadan Nevşehirliiler Turizm'in ortağı Mehmet Özbay'ın davacı şirketin Nevşehir filosundaki otobüslerin büyük bir kısmının sahibi olması ve davacı ile Nevşehirliiler Turizm Seyahat İşl. ve Tic. Ltd. Şti. arasında acentelik sözleşmesi bulunması nedeniyle "birlikte davranış" yoluyla hâkim durumlarını kötüye kullandıkları değerlendirilmesinin yapılarak ceza verildiği anlaşılmakla birlikte; somut olaya özgü olarak, davacı şirketin piyasada hâkim durumda olduğuna, kendisinin pazara yeni girecek teşebbüslerin faaliyetlerini zorlaştırmak amacıyla faaliyetlerde bulunduğuna ya da Nevşehirliiler Turizm'in davacının kontrolü altında bulunduğuna veya onun tarafından yönlendirildiğine, birlikte karar aldıklarına ya da davacı tarafından belirlenen politikaları uyguladığına dair yeterli bilgi ve belge sunulmadığının görüldüğü, bu durumda, Nevşehirliiler Turizm'in ortağı olan, ancak davacı şirket ile ortaklık ilişkisi bulunmayıp, davacı şirketin Nevşehir filosundaki otobüslerin büyük bir kısmının sahibinin aynı gerçek kişi olmasından hareketle, bu iki teşebbüsün pazara yeni girecek teşebbüslerin faaliyetlerini zorlaştırmak amacıyla ve bu sonucu doğuran bir şekilde birlikte davranış yoluyla hâkim durumlarını kötüye kullandıklarından bahisle davacıya idarî para cezası verilmesine ilişkin işlemde hukuka uygunluk bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu Rekabet Kurulu kararının, davacıya ilişkin kısmının iptaline karar verilmiştir.

Anılan kararın davalı idare tarafından temyizi üzerine yapılan temyiz incelemesi sonucu, İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 11.03.2013 tarih ve E:2009/857, K:2013/815 sayılı kararıyla aynen, "4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 3. maddesinde,

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2014/297
Karar No:2015/2232

teşebbüs, "piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler" olarak tanımlanmış, 4. maddesinde, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan doğruya veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş, 6. maddesinde; bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanmasının hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş, kötüye kullanma hallerinden birisinin de ticari faaliyet alanına başka bir teşebbüsün girmesine doğrudan veya dolaylı olarak engel olmak ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorlaştırılmasını amaçlayan eylemlerde bulunmak olduğuna yer verilmiş, Yasa'nın işlem tarihinde yürürlükte bulunan "Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin 2. fıkrasında ise, bu Kanunun 4. ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği Kurul kararı ile sabit olanlarla bu Kanunun 11. maddesinin (b) bendinde yazılı davranışlarda bulunanlara iki yüz milyon liradan aşağı olmamak üzere, ceza verilecek teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri ve/ veya bu birliklerin üyelerinin bir yıl önceki mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayrisafi gelirin yüzde onuna kadar para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 27. maddesinin (a) bendinde, bu Kanun'da yasaklanan faaliyetler ve hukuki işlemler hakkında, başvuru üzerine veya resen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlâl edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlâllere son verilmesi için gerekli tedbirler alıp bundan sorumlu olanlara idarî para cezaları uygulamak Rekabet Kurulu'nun görevleri arasında sayılmıştır.

Olayda; Nevşehir İlinde faaliyet gösteren Nevşehirli Turizm Seyahat İşletme ve Ticaret Limited Şirketi'nin ve davacı Metro Seyahat Taşımacılık Ticaret A.Ş.'nin Nevşehir merkezli karayolu yolcu taşıma hatlarında otobüs ile şehirlerarası yolcu taşıma hizmetleri pazarında toplam %100'e varan pazar payıyla birlikte hâkim durumda buldukları, davacı şirketin sadece İstanbul, Ankara ve Antalya güzergâhlarında yolcu taşımacılığı yapmasına ve on altı yazıhanenin bulunduğu terminalde iki yazıhanede faaliyet göstermesine karşın, bu yazıhanelerden ondördünün davacı şirket ve ortaklarınca kullanıldığı, pazara girmek isteyen diğer firmaların terminalde boş yazıhane bulunmadığı için pazara giremedikleri, Nevşehirli Turizm'in ortağı Mehmet Özbay'ın davacı Metro Turizm'in Nevşehir filosundaki otobüslerin büyük bir kısmının sahibi olması ve davacı şirket ile Nevşehirli Turizm Seyahat İşletme ve Ticaret Limited Şirketi arasında acentelik sözleşmesi bulunması nedeniyle "birlikte davranış" yoluyla hâkim durumlarını kötüye kullandıkları, bu nedenlerle davacı şirketin aynı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası ve 2006/1 sayılı Tebliğ uyarınca 6.368 TL'den az olmamak üzere 2004

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2014/297
Karar No:2015/2232

yılında oluşan yıllık gayri safi gelirin %2'si oranında 2.962.529,88.-TL para cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda; Daire kararındaki değerlendirmenin aksine, davacı şirketin Nevşehirliiler Turizm Seyahat İşletme ve Ticaret Limited Şirketi'yle birlikte Nevşehir merkezli karayolu yolcu taşıma hatlarında otobüs ile şehirlerarası yolcu taşıma hizmetleri pazarında hâkim durumda olduğuna dair saptamada 4054 sayılı Yasa'ya aykırılık bulunmadığı ve ilgili pazara diğer firmaların girmesini engelleyici eylemler nedeniyle hâkim durumun kötüye kullanıldığı sonucuna varıldığından, davacıya idarî para cezası verilmesine ilişkin işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı" gerekçesiyle Dairemizce verilen kararın bozulmasına karar verilmiştir.

2577 sayılı Kanun'un 46. maddesinin birinci fıkrasında, Danıştay dava daireleri kararlarına karşı Danıştay'da temyiz yoluna başvurulabileceği belirtilmiş; 2575 sayılı Kanun'un 38. maddesinde İdari Dava Daireleri Kurulu'nca, idari dava dairelerinden ilk derece mahkemesi olarak verilen kararların temyizen inceleneceği ifade edilmiş; 2577 sayılı Kanun'un 49. maddesinin dördüncü fıkrasında da, idare mahkemelerinin bozmaya uymayarak eski kararında ısrar edebileceği öngörülmüşken, Danıştay İdari ve Vergi Dava Daireleri Kurulları kararlarına uyulmasının zorunlu olduğu belirtilerek, Danıştay dava dairelerinin ilk derece mahkemesi olarak verdiği kararların temyizen bozulması halinde ise Danıştay dava dairelerine ısrar olanağı tanınmamıştır.

Aktarılan durum ve 2577 sayılı Kanun'un 49. maddesindeki düzenleme karşısında bozma kararı üzerine İdari Dava Daireleri Kurulu kararında belirtilen gerekçelerle davanın reddine karar verilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 11.03.2013 tarih ve E:2009/857, K:2013/815 sayılı kararında belirtilen ve yukarıda aynen aktarılan gerekçelerle davanın REDDİNE, ayrıntısı aşağıda gösterilen 150,10.-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, 120.-TL temyiz yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesiince belirlenen 3.000.-TL vekâlet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, posta giderleri avansından artan tutarların davacıya iadesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na temyiz yolu açık olmak üzere, 18.06.2015 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye	Üye
Zümrüt	H. Neşe	Zeki	Dr. Hasan	Hasan
ÖDEN	SARI	YİĞİT	GÜL	ŞAHİN

YARGILAMA GİDERLERİ :

Toplam Harç : 65,60.-TL
Posta Gideri : 84,50.-TL
Toplam :150,10.-TL

TEMYİZ YARGILAMA GİDERLERİ

Toplam Harç : 99,50.-TL
Posta Gideri : 20,50.-TL
Toplam :120,00.-TL

